

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Erősítsük a falut.

Egyik kölni ujság nemrégiben pétervári sürgönyhírt közölt, a mely szerint Oroszországban a tartalékosok behívása alkalmával kitünt, hogy a városi elem a hadviselésre mennyivel alkalmatlanabb, úgy, hogy a kivonuló ezredeket kizárólag falusiakkal egészítik ki s a városi tartalékosokat csak helyőrségi szolgálatra osztják be.

Ez a mindenütt bebizonyult tény újabb utmutatásul szolgálhat annak a veszedelemnek, amelyet a falvak elnéptelenedése okoz s intés arra nézve, hogy idejekorán megtegyük a szükséges lépéseket a városok centralizáló hatalmának korlátozására s a vidéki élet újjászületésének előmozdítására.

„Vissza a faluba!” — ez a kor jelszava. Mindenütt keresik módját annak, hogyan lehetne visszavezetni a népet a barázdához, hogyan lehetne felköltetni a föld szeretetét s biztosítani a falu lakóinak boldogulását.

Minden uttörő munkánál jó a fiatalságnál, a jövő nemzedékénél megkezdeni a cselekvést. Ezt az elvet követte Angliában a surrey-i megyei tanács, amidőn megindította azt a munkát, a melynek ma már oly szép gyümölcse érik. Célul tűzte ki, hogy az ifjúságban felkölti a föld és terményeinek szeretetét, megismerteti a művelés okszerű módjával s megajándékozza azzal a tudással, amelyet később a gyakorlatban is érvényesíthet.

A terv oly vidéken valósult meg, ahol a nagy gyári és ipari központok veszélyeztették a falusi életet s ahol azok beszívó erejének káros behatása mindjobban érvényesülni kezdett. A községek oly földterületeket béreltek s bocsátottak rendelkezésre, ahol az erre képesített néptanítók vezetése mellett az iskolai ifjúság megindíthatta a kerti művelést. Ma Surreyban 300 ilyen kis kertben munkálkodnak a gyermekek. Egy 30 láb hosszú és 9 láb széles telekért egy shilling (korona) bért fizetnek, ellenben vetőmagvat és kerti eszközöket ingyen kapnak s a terményeket saját hasznukra értékesítik.

Főleg a veteményekkel fog-

lalkoznak, de emellett virágok nevelését is gyakorolják. 14—17 éves fiuk, akik hetenként három délutánt szánnak a kerti munkának, nemcsak elsajátítják a kertészkedés ösmeretét, amelynek később hasznát is veszik, hanem mérhetetlen hasznot hoztanak hazájuknak is.

Érdekes tudnunk, hogy Hale községben, ahol ma a szebbnél szebb művelés alatt álló kertek díszlenek, az ifjúság munkálkodása előtt a föld terméketlen kavicsivatag volt. A telkek értéke 1894. óta óriásilag emelkedett s a veteményes kertek egynemelyike egy év alatt 960 korona tiszta hasznot hozott művelőjének.

Elteltekéntve ettől, a fiatal nemzedékre nagy nevelő hatása van az egészséges foglalkozásnak. Rendszeres, gondos munkához szokik, pontosságot és előrelátást gyakorol; mind olyan tulajdonságok, amelyek, bárminő legyen is későbbi munkatere, kötelességtudó és intelligens állampolgárrá nevelik.

Ez az, amire nekünk is szükségünk van. Egészséges, önérvényes, munkaraképes és a munkát szerető népre. Ne feledjük el, hogy: „ember kezében nincs terméketlen terület, mert a kintartó munkásság, mint Mózes vesszője a gazdaság bő forrását fakaszthatja a kősziklából is. Ha Magyarországon egy talpalattnyi föld sem maradna kihasználatlanul s végre felkarolásra találna a kerti művelés, amely ott, ahol üzik, Belgiumban és Franciaország némely vidékén, oly szép eredményt nyújt, akkor hisszük, hogy a falu lakóira szebb napok virradnának s nem lenne oka a magyar idegen országokba vágyni.

ORSZÁGGYULÁS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, 1904. nov. hó 9-én.

Odakünn a jegykiosztó iroda előtt egymás hátán tolonganak az emberek, de hiába, mert a karzati jegyek Apponyi Albert gróf beszédére már napokkal ezelőtt duplán tul voltak jegyezve. A nép azonban nem tágit és így csakhamar olyan hatalmas csoportosulások támadtak, hogy a rendőrségnek kellett a rendet fenntartania. Tíz órakor nyitották meg a karzatok feljářóit és öt percen

belül zsufolásig megtelt mind a két emeletnek nézőtere.

A folyosó is hullámzik. Az ellenzéki vezérek mind itt vannak: Kossuth Ferenc. Szederkényi Nándor, Rakovszki István, Bánffy Dezső báró. Apponyi Albert gróf kivételesen késett, mert olyan napokon, amikor a beszéd sora rajta van, a legelső között jelenik meg a Házban.

Tisza István gróf kormányelnök sietve halad át a folyosón, Vojnich István báró, a szabadelvűpárt alelnöke kíséri.

— A választásokat készítik elő, azért sietnek — jegyzik meg a baloldalon.

Apponyi Albert gróf jelenik meg a színen.

Kérdésekkel ostromolják, vajjon csatlakozik-e az új harcos koalícióhoz.

— Nem tudom — felel Apponyi gróf mosolyogva — nem olvastam a lapokat és nem tudom, hogy áll a helyzet.

Az első számú karzaton megjelenik Tisza Istvánné grófné a miniszterelnök felesége, a szomszédos párholyban Bánffy Dezsőné báróné ül. Az első emeleti karzatok első sorait elagáns hölgyközönség lepi el.

A honatyák a terembe tódulnak. A kormány padján Tisza István gróf és Lykács László pénzügyminiszter ül. A kormányelnök várja Apponyi Albert gróf felszólalását, hogy arra nyomban válaszoljon.

Tizenegyedfél óra volt, amikor az elnök az ülést megnyitotta.

Elnök: Perczel Dezső.

Az interpellációs könyvben négy újabb interpelláció van bejegyezve, megokolásukra délután négy órakor tér át a Ház.

A napirend szerint a házszabályok módosításáról szóló indítvány tárgyalása következett.

Szalay László az indítvány ellen beszél és Kossuth Ferenc határozati javaslatához csatlakozik.

(Szalay beszéde közben Apponyi Albert gróf Tisza István gróffal diskurál a folyosón.)

Apponyi Albert gróf állott fel most szólásra. Tisza István gróf besiet a terembe.

Apponyi Albert gróf reflektál Tisza beszédére, aki azt mondotta, hogy a komoly elemek az utolsó pillanatban megtérnek. Sajnálja, hogy a miniszterelnök által megnevezett komoly elemekhez nem tartozhatik. Jászberényben kifejtette, hogy milyen előfeltételekhez köti a házszabályok revízióját. Az előfeltétel a parlamenti reform és a revízióba csak akkor egyeznék bele, ha kapcsolatban a parlamenti reformot tárgyalják.

Mindaddig, a mig a parlamenti reform tető alatt nincs, a házszabályok revíziója dolgában nem tárgyalok. (Taps a baloldalon.) Bármennyire is lesújtó legyen a miniszterelnök véleménye komolyságonról, én ígéretekkkel, kilátásba helyezésekkel nem elégszem meg. (Viharos taps a baloldalon.) Ezzel a helyzettel Angol-

ország helyzetét összehasonlítani nem lehet. Ott mások a viszonyok, itt is mások.

Ha Tisza azt akarja, hogy oly határozat hozassék, a mely beleütközik a házszabályokba, akkor vegye tekintetbe, hogy ennek jogi következményei vannak. Akkor majd egyetlen egy határozata a Háznak sem lesz érvényes.

Tisza István gróf: (Legyint kezével.) Felkiáltások balról: Ahá elárulta magát! (Nagy zaj a baloldalon.)

Apponyi Albert gróf: Nem hiszi, hogy az erőszak a királyi alkotmányos esküvel összeegyeztethető volna. Annak a bizalmának ad kifejezést, hogy a király az alkotmányellenesen létrejött javaslatoktól a szentesítést meg nem tagadná. Tisza egyéniségében nem találja a megfontoltságot.

Ahhoz, hogy a bajokat még növelje, soha kapható nem lesz. (Viharos taps, éljenzés a baloldalon. Az ellenzék szónokai üdvözlik Apponyit.)

Szünet következett.

Szünet után a miniszterelnök beszélt. Tisza István gróf kijelenti, hogy rendkívül röviden akar nyilatkozni. Tiltakozik ama vád ellen, mintha ebbe a kérdésbe a király személyét belevonta volna. Tiltakozik az ellen is, mintha ebbe a kérdésbe, a mely tisztán a Ház kérdése, a király befolyt volna. Utal arra, hogy éppen ez az ellenzék tárgyalásokat folytatott a homoreginszszal (Széllt értette) a házszabályok revíziója dolgában. Szóló most nem mint a király tanácsosa tárgyal ebben a kérdésben, hanem mint a többség mandatáriusa. (Helyeslés a jobboldalon.)

Az ellenzék azt mondja, hogy nem tudja mi van a revízióban, Apponyi gróf pedig szemrehányást tett, mert mondta el a tényeket. (Derűtség a jobboldalon.)

Kijelentette azután, hogy az általános választói jogról addig nem lehet beszélni, amíg a nemzetiségek határozottan nem állanak a magyar nemzeti eszme mellé. Végül ismételtlen elfogadásra ajánlja a revíziót.

Ezután áttérnek az interpellációkra. Polónyi Géza a német kereskedelmi szerződés ügyében interpellált.

Tisza István gróf válaszában kijelentette, hogy amíg a kiegyezést Ausztriával meg nem kötöttük, addig végérvényes szerződést Németországgal nem köthetünk. A kormánynak csak az képezheti feladatát, hogy a magyar érdekeknek minden tekintetben megfelelő szerződést kössön. A felelősséget a kormány, épen ezért, minden irányban magára vállalja.

A miniszterelnök ezen válasza fölött holnap névszerinti szavazás lesz. Az ülés délután 3 és fél órakor ért véget.

BAJAI HIREK.

(Saját tudósítónktól.)

Baja, nov. 9.

— Pluceszövetkezett Baján. A bajai gyümölcsészeti egytt agilis elnökének, Nádas Sándor áll. képezdei

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendőek.

Pénzintézetnél alkalmazott könyvelő esti foglalkozást keres. Cim a kiadóban.

Ki akar eladni vagy venni könyvet, zeneművet, papírt, írószert, az men- „**Antikvárium**”-ba, Szabadka jen az „**Antikvárium**” a Gimnasium átellenében. Kölcsönkönyvtárnak havi díja 30 kr. Képes levelező-lapoknak csak 1 kr. darabja az Antikváriumban.

Kis barna leány. Levelének nagyon örülök, kérem levél útján nevét tudatni, esetleg találkát adni. A kiadóhivatal útján üdvözlő „Barna férfi”.

Lili hétfőn este ott voltam a megjelölt helyen de hiába, Önt nem láthatam Kérek újból alkalmat a találkozásra S. Z.

Jó házból való fiúk és lányok tanoncul felvételnek Deutsch Izidor, norinbergi diszmű és játékaruk üzletében, Szabadkán, Kossuth-utca. 517

Lakás változás. Özv. Hamburger Mária okl. születendő, lakását VI. kör. Petőfi-utca idb. Illés Antal ur házába helyezte át.

Jó karban levő két üléses batár egész olaj tengelyi eladó Cim a kiadóhivatalban.

Fiatal ember, ki a magyar és szerb nyelvet bírja és kisebb mezőgazdasági gépek kezelésében járatos, bolti szolgálat felvételre Szűcs Ödön gépraktárában.

Schmidt Flórián

kefekötő, magán használati és ipari kefék gyári raktára Szabadka, Halasi-ut 217. szám. Saját ház.

Raktáron tart minden e szakmába tartozó kefe árukat, kitűnő tartós gépkeféket és legjobb minőségű meszelőket. — Elárulás nagyban és kis mennyiségben. o o o

Ugy helyben mint vidéki megrendelésekre kiváló gondot fordít.

Világhírű!

a „**REKORD**” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról. o

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63 cm. nagyságban ára ... 20 korona.

Legjobb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára ... 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„**REKORD**” festészeti műintézet Budapest, VII., Rotterbiller-utca 46.

Minden család

!! PÉNZT !!

takarít:

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40, f. 1.90	Finom ajour 6 szem. kávé készlet minden színben f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45	Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 db csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10		
30 rőfös vég csodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőfös vég írlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45	30 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 5.60	30 rőfös vég a rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőrvászon csak f. 8.25	50 rőfös vég írlandi vászon csak f. 9.45	50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	50 rőfös vég jó minőségű chifon csak f. 4.65	30 rőfös vég R. chifon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R chifon csak f. 6.85
30 rőfös vég csikos kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és kockás I-ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 4.50	35 rőfös vég kanavász különlegesség csak f. 6.0	30 rőfös vég fehér csinos csivat ágyhuzatra csak f. 6.35	30 rőfös vég virágos fehér csivat ágyhuzatra csak f. 7.40
Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női chifon ing schwájci himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló Corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.65	Remek női chifon naorág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek chifon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22
Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr hosszú és 1 1/2 mtr széles csak 98 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 mtr hosszú, 1 1/2 mtr széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. ügynökség Budapest, Kerepesi-ut 65. I.		Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3.95	Remek Caschmir paplan minden színben csak f. 3.55

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb és ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindent itt kapható!

!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!

Liniment. Capsici comp.
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölésű használt háziszert bevásárlásánál, — a mely minden gyógyszerboltban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre.

Néhai Piros Józsi
orchester hegedűje
eladó

PÉNZ

4⁰0-OS

törlesztéses kölcsönöket nyújtok budapesti és külföldi első rangú pénzintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezességgel és kezességgel nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és diszertén.

Bank- és magánadósságok convertálása.

LANG SAMU Budapest, VI., Nagymező-utca 12. szám.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.

— Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek. —

Osztálysorsjegyek : 1/1 K 12.—, 1/2 K 6.—, 1/4 K 3.—, 1/8 K 1.50.

Első Alföldi Cognagyár Részv.-társ.
KECSKEMÉTEN.

Ajánlja:

**BARACK-SZESZ,
BARACK-CRÉME,
BARACK-COGNAC**

különlegességeit. Rendkívül finom zamatos italneműek. Részletes árjegyzék és „Barack Hiradó” kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Sürgöny és levélcim: „Szeszgyár” Kecskemét.

Kapható mindenütt!

Magyarország legrégebbi
bélyegző gyára
az első magy.
ruggyanta bélyegzőgyár
és véső intézet

BUDAPEST, VI. Váci-körút 17/B.
Jutányos ára!

Pontos kiszolgálás! Árjegyzék ingyen! Vizsontelárusítók kerestetnek!